

N:o 2/-28 .

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 2/-28 med anledning av landskapsnämndens hos landstinget gjorda framställning med förslag till landskapslag angående utnämningsbrev för innehavare av landskapet Ålands tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning.

Förenämnda framställning har landstinget i avseende å utlåtande remitterat till lagutskottet, som i dag slutbehandlat ärendet och vördsamast för landstinget får framhålla följande:

Då de områden, vilka föreliggande lagstiftningsinitiativ avser, genom särskilda lagstiftningsakter blivit reglerade inom övriga delar av republiken, synes landstinget icke kunna undandraga sig att stifta lag jämväl för landskapet i hithörande avseenden. Såsom landskapsnämnden uti sin motivering framhåller, bygger lagförslaget också till huvudsaklig del på uti riket gällande författningar, dock med särskilda avvikelser, vilka utskottet anser fullt motiverade. Beträffande förslaget såsom sådant har utskottet därför icke funnit skäl till ändringar, men då utskottet uti sitt betänkande N:o 1 för denna dag förordat en av vice-talmannen Johannes Eriksson m.fl. gjord petition om ändrad lydelse av § 4 mom. 1 i Ålands landstings beslut angående ordnande av Ålands landskapsförvaltning, utfärdat den 5 mars 1923, vilken förändring, ifall densamma kommer till stånd, innebär att lantrådets ämbetsställning förändras, har utskottet i nedannämnda avseenden kompletterat landskapsnämndens förslag.

Lantrådet synes med avseende å sin ställning såsom landskapets tjänsteman böra likställas med landshövding. I anlighet härmed torde åt honom såsom utnämningsbrev böra utfärdas öppet brev. Bestämmelse härom har av utskottet införts såsom ett nytt mom. 2 under § 1. Mom. 1 i samma lagrum har förändrats i konformitet med sättet för lantrådets antagande, varhos sista momentet kompletterats, enär det synes nödvändigt, att lantrådet uttryckligen betecknas såsom innehavare av tjänst.

I anlighet med sitt förenämnda betänkande med anledning av vice-talmannen Johannes Erikssons m.fl:s petition har utskottet under § 2 upptagit bestämmelsen angående lantrådets entledigande från tjänsten.

Vid övervägande av frågan, huruvida lantrådet skall vara underkastad de bestämmelser i lagen, som hava avseende å tjänstemän, vilka såsom utnänningsbrev erhållit fullmakt, har utskottet ansett sig böra jämväl härutinnan likställa honom med landshövding, varför §§ 3, 4, 5, 6, 7, 8 och 10 i tillämpliga delar hava avseende jämväl å lantrådstjänstens innehavare dock sålunda, att de befogenheter, vilka enligt nämnda lagrum ankomma å landskapsnämnden, skola utövas av landstinget ifråga om lantrådet. Stadgande härom har inryckts under en ny § 11, varför § 11 i förslaget erhållit N:o 12. I sakens natur ligger att hänvisningen i § 8 undergår förändring.

Hänvisande till ovanstående motivering och kommentarer får utskottet därför vördsammast föreslå, att landstinget ville antaga nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående utnänningsbrev för innehavare av landskapet Ålands tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning.

"På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting beslutat antaga att gälla i landskapet Åland nedanstående

L a g

angående utnänningsbrev för innehavare av landskapet Ålands tjänster och fasta befattningar samt om deras rätt att kvarstå i sin tjänst eller befattning.

§ 1.

För den, som kallas eller utnämnes till landskapstjänst eller fast befattning i landskapet, utfärdas såsom utnänningsbrev öppet brev, fullmakt eller befattningsbrev.

Öppet brev utfärdas av landstinget såsom utnänningsbrev för lantrådet. Landskapsnämnden äger bestämma, huru beskaffat utnänningsbrev skall å varje tjänst eller befattning utfärdas, med beaktande av:

1) att fullmakt utfärdas i allmänhet, då tjänst eller befattning åtföljes av grundlön, där icke tjänsten eller befattningen är av den art, som i nästföljande moment säges; samt

2) att befattningsbrev utfärdas å alla sådana tjänster eller befattningar, vilkas innehavare, med hänsyn till tjänstens eller befattningens art, skola vara underkastade särskild kontroll och bestämmanderätt från landskapets sida.

Den, åt vilken såsom utnämningssbrev utfärdats öppet brev eller fullmakt, benämnes nedan i denna landskapslag innehavare av tjänst, den åter, för vilken såsom utnämningssbrev utfärdats befattningssbrev, innehavare av fast befattning.

§ 2.

Lantrådet må av landstinget entledigas, då landstinget förklarar att han förlorat dess förtroende.

Innehavare av tjänst, som därå erhållit fullmakt, må endast efter laga rannsakan och dom från tjänsten skiljas.

Den, som erhållit befattningssbrev, må från befattningen av landskapsnämnden entledigas, när tillräckliga skäl därtill prövas föreligga.

§ 3.

Innehavare av tjänst eller fast befattning är, med de nedan i denna paragraf nämnda undantag, skyldig att vid sextiofem års ålder från tjänsten eller befattningen avgå. Där särskilda skäl föreligga eller landskapets fördel sådant kräver, kan innehavare av tjänst eller fast befattning likväl efter prövning av landskapsnämnden i tjänsten eller befattningen fortfarande bibehållas jämväl efter uppnådda sextiofem år. Framställning om bibehållande i tjänsten eller befattningen skall av vederbörande innehavare av tjänst eller befattning göras hos landskapsnämnden senast tre månader, innan innehavaren av tjänsten eller befattningen uppnår avgångsåldern samt avgöras före utgången av denna tid.

Landskapsnämnden kan även besluta, att innehavare av fast befattning av visst slag är skyldig att avgå från sin befattning tidigare än i mom. 1 är sagt; dock må avgångsåldern icke bestämmas till lägre än femtio år.

Har innehavare av tjänst eller fast befattning icke enhållit om avsked, då han uppnått den för avgång fastställda åldern, må för honom utan ansökan utfärdas avskedsbrev.

§ 4.

Har innehavare av tjänst, som därå erhållit fullmakt, till följd av kroppslyte eller nedsatta kropps- eller själskrafter förlorat sin arbetsförmåga, skall han från tjänsten avgå, oaktat han ännu icke på grund av sin ålder vore skyldig därtill. Avgår han icke på uppmaning, må han från tjänsten entledigas.

§ 5.

Innehavare av tjänst eller fast befattning må icke utan eget samtycke transporteras till annan tjänst eller fast befattning, därest icke sådan transport förhållades av tjänstens omorganisation eller är eller varder på grund av särskilda stadganden medgiven.

Har innehavare av tjänst eller fast befattning till följd av kroppsskada eller sjukdom blivit varaktigt ofärdmogen att handhava sin tjänst eller befattning, kan han transporteras till annan tjänst eller fast befattning, som han prövas förmå sköta.

Då innehavare av tjänst eller fast befattning transporteras till annan tjänst eller fast befattning, skall utnämningssbrev för honom utfärdas av landskapsnämnden, men må tjänsten eller befattningen därvid icke anslås ledig.

§ 6.

Ej må innehavare av landskapets tjänster och fasta befattningar ingå tjänstebyte, där icke tjänsterna eller befattningarna äro likartade, och även i ty fall endast, om landskapets intresse icke genom bytet trädas för när. Landskapsnämnden äger på framställning av vederbörande pröva, huruvida tjänstebyte må tillåtas.

§ 7.

Därest den egenliga avlöningen i tjänst eller fast befattning, till vilken innehavare av tjänst eller fast befattning blivit på grund av mom. 1 eller 2 § 5 transporterad, understiger avlöningen i hans förra tjänst eller befattning, skall skillnaden till honom utbetalas såsom personellt avlöningstillägg, såframt icke annorlunda är eller framdeles varder särskilt stadgat. Är han till följd av transporten till annan tjänst eller befattning tvungen att flytta till annan ort inom landskapet, skola nödiga flyttningsskostnader honom gottgöras.

§ 8.

Angående innehavares av tjänst eller fast befattning rätt till pension, då han på grund av mom. 1 och 3 § 2 och § 4 entledigas, är stadgat i landskapslagen angående innehavares av landskapstjänst eller befattning rätt till pension; och vare angående rätt till pension för den, som med stöd av mom. 2 § 2 entledigats, gällande, vad i § 11 av nyssnämnda lag är stadgat.

§ 9.

stadgandena i denna landskapslag beröra icke innehavare av tjänst eller fast befattning, som blivit antagen på grund av avtal, därest dessamma icke genom avtalet utsträckts till innehavare av sådan tjänst eller befattning.

§ 10.

Avskedsbrev, som för innehavare av tjänst eller fast befattning utfärdas, efter det han uppnått i denna lag stadgade avgångsålder eller förlorat sin arbetsförmåga, så ock utslag, varigenom innehavare av fast befattning entledigas, utgivas utan lösen.

§ 11.

De befogenheter, som enligt denna lag ankomma på landskapsnämnden, utövas uti tillämpliga delar ifråga om lantrådet av landstinget.

§ 12.

Genom denna landskapslag upphäves mom. 1 § 17 i Ålands landstings beslut angående ordnandet av Ålands landskapsförvaltning, utfärdat den 5 mars 1923."

Mariehamn den 21 februari 1928.

På lagutskottets vägnar:

Torsten Rothberg

August Nordlund

Uti ärendets behandling i utskottet hava deltagit ordinarie ledamöterna Torsten Rothberg, Rob. Rosenblad, Johannes Eriksson, A.Th. Mattsson och Aug. Nordlund.